

Tilsynserklæring for skoleåret 2023/2024 for Skibhus Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 461079	Skolens navn: Skibhus Friskole
----------------------	-----------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Erik René Nielsen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
28-09-2023	6. - 7. Klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Erik René Nielsen
28-09-2023	4. - 5. klasse	Matematik	Naturfag	Erik René Nielsen
22-11-2023	6 - 9 klasse	Madkundskab	Praktiske/musiske fag	Erik René Nielsen
26-01-2024	2. - 3. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Erik René Nielsen
26-01-2024	0. - 1. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Erik René Nielsen
13-03-2024	6 - 9 klasse	Madkundskab	Praktiske/musiske fag	Erik René Nielsen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Dagen startede med morgensamling, hvor den nye tilsynsførende blev præsenteret. Herefter fulgte jeg undervisningen i 6. - 7. klasse i engelsk. Eleverne arbejder med et overordnet emne "teenagere". De anvendte materialer og portaler (Alinea) og Grammatip er tidssvarende og står mål med de, der anvendes i folkeskolen. Der er supplerende materialer. Der arbejdes i grupper og enkeltvis, hvilket eleverne har medindflydelse på. Samtalesproget er både engelsk og dansk - undervisningssproget er dansk. IT er inddraget i undervisningen. Jeg oplever gruppen som rummelig. Der arbejdes fortrinsvis skriftligt. Det generelle indtryk er, at flere elever præsterer et generelt højt fagligt niveau, hvilket indikerer et fagligt stimulerende miljø.

Gruppen arbejder med koordinatsystemet. De spiller et spil, hvor kendskab til koordinater er en forudsætning for at kunne spille spillet. Der anvendes geogebra og IT er en integreret del af undervisningen. Eleverne spiller parvis. Udgangspunktet er REMA bogsystemet. Mit i modulet er der et brinbreak. Undervisningen vurderes at stå mål

med undervisningen i folkeskolen. Det skal bemærkes, at også denne klasse opleves som rummelig.

Tilsynsbesøg 22.11.23

Tilsynet denne dag omhandlede faget madkundskab, hvor skolen efter påtale fra STUK har iværksat tiltag, som skal sikre, at undervisningen lever op til "stå mål med" kravet.

Skolens elever fra 6. til 9. klasse deltager i undervisningen delt på tværs af klasser i to hold. Det ene hold modtager teoretisk undervisning hjemme på Skibhus Friskole, mens den anden halvdel af eleverne modtager den praktiske undervisning på den nærliggende folkeskole Sct. Hans Skole.

Jeg har i min metode taget udgangspunkt i fælles mål for faget, og har ud fra disse set på, om der i undervisningen er så mange elementer, som kan henføres hertil, at jeg kan vurdere, at "stå mål med" kravet er opfyldt. Dataindsamling har været baseret på iagttagelse samt samtaler med elever og voksne. Der har været elementer af deltagerobservation.

Undervisningen foregår i tidssvarende lokaler indrettet til formålet.

Jeg har set og oplevet følgende under mit tilsynsbesøg:

Ved ankomst til lokalerne, deles eleverne op på 3 hold af 5 - 6 elever. Herefter gennemgås de basale hygiejneregler, ligesom hygiejne og arbejds gange gennemgås. Alle elever vasker hænder. Der udleveres opskrift på pasta promodovo og eleverne går igang. Da eleverne også skal lave mad til holdet derhjemme, skal forholdene i opskriften ganges op.

Der arbejdes med grundlæggende teknikker m. hensyn til udskæring med kniv, samt valg af rigtig knivtype til udskæring af grøntsager, ligesom korrekt greb på det emne, der skal udskæres, gennemgås. Der instrueres i kogning af pasta. En del af eleverne giver udtryk for, at de deltager i madlavningen hjemme. Derfor giver det helt naturligt anledning til samtaler om og refleksion over, om tomater skal skæres i halve eller kvarte i forhold til tilberedningstid, eller om det æstetiske skal vægtes - skal tomaterne koges helt ud, eller skal de være "rustikke". Skal hvidløg være knust, presset eller udskåret i helt små tern, for at give den rigtige smag? Igen giver det anledning til samtaler om fødevarerbevidsthed i f.h.t. smag.

På det madlavningstekninske område kom eleverne i kontakt med, at pastakogning også er noget, som skal læres.

Der er bestemte fremgangsmåder, som sandsynliggør et bedre resultat end andre. Grydestørrelser, vandmængder i forhold til mængde pasta, som ønskes kogt, samt timing i dette.

Undervisningssituationen bærer præg af, at madlavning er en kompleks proces, hvor eleverne har forskellige udgangspunkter idet nogle, som før omtalt, har lært noget hjemmefra men ikke altid det samme. Derfor er undervisningen langt hen ad vejen lagt an på processen og individuel vejledning af grupper eller enkeltelever. Eleverne er gode til at tale sammen om løsnigen af opgaven, ligesom de voksnes samtaler med eleverne også på det pædagogiske plan er interessante, idet fejl er anledning til at blive klogere snarere end at skamme sig.

I min samtale med lærerne, der har dagens hold til den praktiske del, redegør de uopfordret om planerne med undervisningen, og hvorledes det er organiseret. Af samtalen fremgår det implicit, at der tages udgangspunkt i fælles mål, ligesom jeg kan konstatere, at dagens undervisning tager udgangspunkt i fælles mål og i praksis lever op til "stå mål med" kravet.

I min samtale med læreren, der havde teoriholdet var der på dagen arbejdet med fransk mad, som var næste undervisningsgangs praksis, ligesom der på dagen i praksis havde været et italiensk tema. Eleverne havde på teoriholdet også arbejdet med kemiske/fysiske egenskaber ved mad, idet der også blev rørt en mayonaise og set på vands og olies indbyrdes forhold.. De tre teorigrupper har arbejdet med indkøb og læsning af tilbudsaviser, idet der til hver gang er et budget på 20 kr pr. elev til indkøb.

Min helhedsvurdering er efter et besøg, at man lykkes med at indfri "stå mål med" kravet i madkundskab. Ligeledes oplever jeg en positiv stemning omkring at løfte opgaven med, at give faget en placering i skolens praksis.

Det er min plan indenfor kort tid at genbesøge madkundskab på Skibhus Friskole, idet jeg klart fornemmer på skolens ledelse og lærere, at skolen er interesseret i at gøre det godt og tilfredsstillende, hvortil hører et i dette tilfælde mere kvalificeret tilsyn, end det et enkelt besøg kan godtgøre, omend det jeg så klart "står mål med" folkeskolen.

Besøg fredag d. 26.01.24 Efter at have deltaget i morgensamlingen deltog jeg i første lektion i dansk i Jorden (2. - 3. klasse). Klassen var igang med "Projekt Skolesmart", Dagens emne var "engagement" - at brænde for noget. Jeg så og hørte elever, der var ivrige efter at udtrykke sig mundtligt om egne fritidsaktiviteter. Eleverne respekterer den på tavlen noterede talerrækkefølge. Elevernes mundtlige formuleringsevne fremstår fin og foregår i et for aldersgruppen varriert sprog. Herefter ses en kort film ca 5 minutter, som handler om at være i flow. lektionen slutter med skriftlig aktivitet, hvor eleverne skal formulere sig omkring en gang, hvor de var i flow. Klassens grundbogssystem er "Den første læsning". Jeg bemærker et opslag i klassen, som omhandler klasseregler. Adspurgt fortæller eleverne, at disse har de været med til at lave. Ugens indsats er: "Tal pænt til hinanden".

Efter pausen deltog jeg i timen i Venus - (0. - 1. klasse) - Læreren starter timen med at spørge til, om frikvarteret er forløbet godt. Det var det. Herefter spørges til, om der er blevet læst hjemme. Dette måles op, på en søjle i klassen. Læreren fortæller, at 0. og 1. er delt op fra august til december, hvor 0. lærer bogstav og lyd, mens læseindlæringen starter 1. fra august. De første 20 min. går med at læse i læsebånd. Eleverne øver flittigt. Der læses i bøger af passende sværhedsgrad for den enkelte elev. Jeg har fornøjelsen af, at læse med to elever.

Herefter arbejdes der mundtligt og skriftligt med bgrreberne synonyme og antonymer. Eleverne læser, skriver og taler sammen om opgavens løsning. Læreren fortæller, at klassen bruger "Den første læsning" som grundbogssystem.

Der fortælles om, at skolen er igang med en ordblindeindsats.

Det er min opfattelse, at der er tænkt progression ind i undervisningen, ligesom man kommer omkring trivsel, differentiering og får arbejdet med både mundtligt og skriftligt udtryk. Grundbøger og anvendte materialer passer til aldersgruppen. Undervisningen lever op til "stå mål med" kravet.

13.03.24 har jeg overværet undervisningen i madkundskab, hvor teorien for næste undervisningsgangs praksis var på programmet. Emnet var indisk mad. Teorien kommer omkring kulturelle forskelle. Bl.a. tales der stærk mad, også til helt små børn i Indien som et eksempel på kulturforskel. Efter et fælles oplæg, kunne eleverne vælge sig på grupper. Æstetik og bordpynt, kryderier og planlægning/indkøb. Der er megen søgning omkring planlægning/indkøb. Læreren fordeler herefter eleverne, ud fra et princip om, at eleverne skal beskæftige sig med mere end en ting i et helt forløb. I grupperne forløber arbejdet fint, og eleverne er gode til gensidigt at kunne sætte hinandens kompetencer i spil. Jeg ser en undervisning, der fint lever op til "stå mål med" kravet, idet eleverne bevæger sig indenfor de i fælles mål beskrevne kompetenceområder. Jeg spørger eleverne, hvorfor planlægning og indkøb er så populært et valg. Det svarer, at det er konkret, og de også kan inddrage andre fag, så som matematik, når en opskrift skal skaleres op.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Jeg har haft særlig fokus på madkundskab. Her har jeg oplevet en undervisning, som kommer omkring alle kompetenceområder. Fagligt står den helt mål med folkeskolen. Desuden ser jeg det praktisk musiske inddraget i den øvrige undervisning.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Det er min vurdering ud fra det jeg ser/hører, at eleverne generelt læser godt. Jeg ser en undervisning, der har retning, ide og målsætning. Eleverne virker motiverede, hvilket kunne tyde på, at eleverne oplever undervisningen som meningsfuld.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Det er mit indtryk fra den undervisning jeg har overværet, at elevernes standpunkt står mål med folkeskolen. Jeg ser en undervisning, hvor eleverne er positivt aktive og viser alderssvarende kompetencer i matematik.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Det er mit indtryk fra engelskundervisningen, at eleverne er rigtig godt med. Jeg ser en undervisning, hvor eleverne tager medansvar for undervisningen.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Prøvefri skole jf. §8a, stk. 6

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

11.1 Uddybning

Min kommentar er, at jeg kan se i undervisningen, at lærerne arbejder ud fra en planlægning, som tager udgangspunkt i fælles mål, idet jeg ser de for den dags undervisning relevante kompetenceområder og mål inddraget. De anvendte materialer og bogsystemer, ses i vid udstrækning også i folkeskolen. Bøger og materialer er tidssvarende.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

12.1 Uddybning

I mine samtaler med elever, personale og ledelse har jeg klart fået det indtryk, at man på skolen forbereder eleverne på, at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre. Ligeledes afspejler klasselokaler og diverse ophæng en kultur, hvor der skal være plads til alle. Jeg har ikke set tegn på det modsatte. Skolen har en antimobbepolitik.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

13.1 Uddybning

Jeg ser eleverne på mange punkter bliver inddraget i beslutninger vedr. undervisningen, hvilket fremgår af mine noter fra mine tilsynsbesøg. På skolens morgensamling kan eleverne komme til orde og blive hørt af fællesskabet, ligesom der i den daglige omgangstone mellem lærer og elev er oprigtig interesse for elevens perspektiv.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Lederen forklarer, at kønsligestillingen bl.a.a afspejles i elevrådet, hvor fordelingen er næsten 50/50. Ligestilling er et emne, der løbende tages op, når der er anledning til det. Senest kvindernes internationale kampdag. Jeg har ved mine tilsynsbesøg ikke set diskriminerende adfærd hos hverken elever eller lærere.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Der er elevråd, som holder møde ca 2 gange pr måned. Ligeledes har eleverne i klasserne været med til at udfærdige klasseregler. Eleverne inddrages aktivt i forbedringer af miljøet på skolen.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Der nedskrevne procedurer i personalehåndbogen. Hver onsdag på personalemødet, drøftes elever. Skolen skriver jævnligt underretninger.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Personalet har set pjece fra uvm om underretninger og underretningspligten på frie skoler. Den er gennemgået på personalemøde og er tilgængelig på lærerværelset.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Jeg har ved mine tilsynsbesøg set en undervisning, som står mål med folkeskolen. Undervisningen fremstår planlagt, forberedt og eleverne opfattes som hjemme i arbejdsrutinerne. Jeg oplever en behagelig stemning mellem børn og voksne, samt blandt eleverne og de voksne. Jeg oplever et personale, som er meget nærværende i forhold til elevernes trivsel. Skolen evaluerer jævnligt på undervisningen efter en fastlagt plan, lige som der i 2022 er lavet en undervisningsmiljøvurdering. Skolen er opmærksomme på underretningspligten og at denne er personlig, ligesom skolen har procedurer, der tager underretningspligten alvorligt. Jeg har bl.a. brugt Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens model for identificering af frihed og folkestyre på en fri grundskole som inspiration i forbindelse mit tilsyn. Jeg har i mit tilsyn haft særlig fokus på madkundskab. Skolens generelle evaluering og sikring af undervisningens kvalitet, i mit eget tilsyn og i mine samtaler med ledelsen, lærere og elever er det min klare vurdering, at skolens samlede virksomhed lever op til "stå mål med kravet".